

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

HUSVÉTRA.

Írta: **Tolnai Bertalan.**

„Én vagyok az élet
és a feltámadás.”

Milyen jól esik az embernek ebben a zür-zavaros, hétköznapi életben egy kicsit fellelegzeni; mily jól esik ebben az erőt fogyasztó, izomsorvasztó, idegzsongító kenyérharcban egy kicsit az *élet magaslataira* felfekinteni.

Milyen jól esik az *értelmenek* a husvéti ünnep mélységes tartalmát, örök értékű, — egyedét, társadalmat, országot, az egész világot mozgató, — hatalmas igazságait beszívni; milyen örömben, finom, szórakoztató, kedves, bájos élvezetben merül el a *kedélyvilágunk*, micsoda sziklákat dobáló, minő akadályokat leküzdő és megsemmisítő szent erős elhatározások születnek, duzzadnak, élnek ilyenkor az emberi *akarát* birodalmában. Ilyenkor a mikor az élet és a feltámadás ünnepe van, mikor a halált legyőző Üdvözítő áll a nagy világ elé és fülébe modja: „Én vagyok az élet és a feltámadás.”

A halálnak biztos tudata és az élet után való ösztönszerű, görcsös ragaszkodás között olyan *kiáltó ellentét* van, a mely a kétely és kétségbeesés fekete vészese felhőit borítaná az ember lelkére, ha ezen ellentétet eloszlatni nem tudnók.

Azért igyekszik még a bölcelet is az életet a halhatatlanság himes ruháiba öltöztetni, de a bölceletet ezen tiszteletre méltó törekvésében messze fölülmulta a róm. kath. egyház, a melyet, ha szabad egy óriásemberhez hasonlítani, akkor ezen óriásnak a szíve a halhatatlanság, ezen óriás kebelében a halhatatlanságnak az erői lüktetnek és véredényeiben a halhatatlanság vére buzog.

Nem is bolcselkedik sokat ez a kath. egyház, hanem olyan tényekkel áll elő, a mely az embert, az egész

világot bámulatba ejti. Nem is inti az embereket, hogy gondolkodjanak, következtessenek, hanem eléjük állítja a meleg valóságot, szemléltet.

Ide állítja elének a mai ünnep keretében magát az élet és halál urát, a feltámadott Üdvözítőt, a ki legyőzte a halált és a mint a felkelő nap eloszlatja ragyogásával az éji sötétet, úgy oszlatja a rideg sirtól elötörő *Ur Jézus* a halálnak éjét, a sirtak sötétségét.

Szükséges ugyan e földi életben a halál, mert halál nélkül nem lenne élet, lüktető, törtető, alkotó, teremtő kulturát termelő tevékeny, munkás élet. — Ha nem szedné ki ezen életből a halál a maga áldozatait, megakadna a haladás lendítő kereke, nem fejlődhetnék okos, célszerű élet, mert a halál új erőket állít a családok, a társadalom, a nemzet életébe, „megifjítja az életet.”

A mikor letesszük a sirkövet egy-egy kihalt munkaerőre, ugyanakkor köveket hengerítünk le más érvényesülni akaró erőkről, hogy a távozonak alkotását, munkáját tovább fejlesszék a földi életnek és az *örök életnek* javára.

Ide áll elének a mai ünnep keretében a feltámadott *Ur Jézus*, a ki a saját életével adótt példát és megmutatta, hogyan kell elhelyezkedni az egyedeknek a földön; megmutatta, hogyan teremthet jó létet, hogyan hajthatja uralma alá kiki a saját állásában, foglalkozásában, munkakörében a természet erőit, e földi élet javait, de megmutatta, hogyan *szentelheti* meg mindenki a saját életét, hogyan élhet igazi életet, sőt ezt nem csak megmutatta, hanem meg is követelte.

Az ő élete minden életszentségnek, a tökéletes emberi életnek mintája, célja, utolérhetetlen ideálja és

épen azért fenséges, isteni, mert utolérhetetlen s így minden időben, a haladás és tökéletesség minden fokán törekvést, munkás *életet* hirdet: Nem enged nyugodni, megállapodni, visszaesni, a tétlenség párnáin heverni senkit sem, mert ugymond: Én vagyok az élet és a feltámadás.”

Az ő életének a célja az volt, hogy a mi életünket itt a földön széppé, szentté, ezen földi élet után pedig a mi halhatatlanságunkat dicsőségessé tegye.

Lesznek olyanok, kiknek nem tesz a husvéti ünnepnek ilyen *tartalma*, nekik inkább csak a keret kell, de a keret is csak akkor, ha az ő izlésüknek felel meg, a másé az nem számít. Soknak az egész husvéti ünnepnek a tartalmát egy jó nevelésű, izletesen kifőzött sonka, új tavaszi kabát, kivaszt nadrág és egy pár finom kesztyű, vagy más e féle, de még szerencse, ha ilyesféle és nem különböző veszedelmes, kevésbé igazi emberi szenvedélynek, vagy érzéki vágnak a kielégítése szolgáltatja, a mi megint másokban, kiknek ilyen nem jutott, ha dühöng bennük az élet, épen husvétkor az irigység szentes lángját lobbantja fel.

Ne tessék megütközni! Az emberek nagyon sokfélék. Csak kevesen élnek igazi emberhez méltó, szellemi, céltudatos, okos életet. — Sok ember nem szereti ám az ilyen ünnepnek nagy jelentőségét, mert ez rájuk nézve lesújtó; ez őket nem vigasztalhatja, hanem elkészeríti.

A rossz lelkű emberek kétfélék. Vagy tulságos barátságosak az Istenel szemben és ezen barátságukban vakmerőek lesznek, az Isten fölé akarnak jutni, vele komaságban vannak és magát az Istent is az ő kívánságaik szerint szeretnék kialakítani és így hivatkozva az ő végtelen jóságára önmaguknak mindent megengednek. Ezek

Újdonságok!

Costüm és Blousekelmék Törökös Francia deiaín Etamin kelmék, Angol Zefrek, ruhavásznak és batistokban.

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

Vidékre minták ingyen és bérmentve.

élnék, de nem olyan életet, a milyent a husvétii ünnep tartalma követel s épen azért a husvétii ünnep nagy jelentősége nekik nincs inyükre. A másik csoportja a rossz lelkü embereknek gyűlöli az Istent, jobb szeretné, ha nem volna, bántja a rossz cselekedeteknek lesújtó ítélete és így nem szereti a husvétii, feltámadott Üdvözítőnek életet, örök életet, halhatatlanságot hirdető ígét, minthogy az ilyenfajta ember nem vigasztalhatja magát örök élettel, halhatatlansággal, mert az ő halhatatlansága nem lehet dicsőséges, hanem örök kín és gyötrelm.

Valódi, igazi husvétii szellemben ünnepe az öntudatos hívő. Ő ilyenkor átítatja értelmét a husvétii ünnep boldogító jelentőségével, mert a husvétii neki föltámadást, dicsőséges halhatatlanságot, örökké tartó boldogságot jelent, megfürdött lelki világát ezen igazságok édes örömeiben s aztán a haladás, a kultúra, a szebb élet, a szent élet után megacélozott akarattal törtet előre. Az ő kebelében a halhatatlanság öntudata lüktet, az ő ereiben a halhatatlanság pezsdülő vére csörgedezik és ez táplálja, ez cseréli ki elfogyott erőit, teszi rugékonnyá kifáradt izmait, élénkíti, felüdíti kimerült idegeit.

Boldog vagy, óh ember, ha feltékinntettel az igazi élet ezen magaslataira; ha lelkednek értékét a te életednek halhatatlanságát megérted. *Értékeled* s aztán ezen halhatatlanságunk tudatában és szolgálatában éled át a földi életet, a mely földi életnek munkássága, alkotása, sikere és sikertelensége, törtétele és letörése, könyei és verejtéke, csillogása és árnyéka, mint a labdát, úgy dobálják az embert és csak a halhatatlanság, az örök élet öntudata és ezen öntudatban az életet és feltámadást hirdető Üdvözítő akaratába szegődött szolgálat magyarázza meg az

emberi lét ésszerűségét, mert mindenkiket boldoggá tud tenni az, a ki hirdette: „Én vagyok az élet és a feltámadás.”

Interpelláció Hegyessy János ügyében.

Előbb sajtóper, aztán fegyelmi.

Kaposvár, április 12

Ezt az érdekes cikket szöszörint a „Somogyi Napló”-ból vettük. Ime:

Széchenyi Aladár gróf a közigazgatási bizottság mai ülésén, a napirend előtt szó-lásra jelentkezett és interpellációt intézett az elnöklő főispánhoz Hegyessy János, a szigetvári főbíró ismeretes ügyében.

Széchenyi gróf körülbelül a következőket mondotta interpellációjában:

— „Tevely Béla tagtársammal együtt Magyarország felsőbb vármegyéit jártuk és egymás között sajnálkozva konstatáltuk, hogy a megyék önkormányzata és közigazgatása milyen gyenge lábón áll. Együttal örömmel hasonlítottuk össze, hogy Somogyvármegye önkormányzatát mily féltékenyen megőrzi és hogy a mi közigazgatásunk kifogástalan. Az utóbbi időben azonban a szigetvári járásban rosszabbodott a helyzet, mert ennek a járásnak élén egy olyan tisztviselő áll, aki ellen fegyelmi vizsgálat van folyamatban és azóta is basáskodó magaviseletet tanusított. Van-e tudomása a méltóságos főispán urnak arról, hogy Hegyessy Jánost a nyilvánosság előtt hazugnak bélyegezték és hajlandó-e a törvényadta jogát érvényesíteni a vármegye féltve őrzött jó hírneve érdekében!”

A főispán az interpellációra rögtön válaszolt. Ismeri — ugymond — a szigetvári főbíró újabb esetét és az alispánt intézkedésre szöszölte fel.

Kacs Kovics Lajos: A szigetvári főbírótól jelentést kért és utasította, hogy indítson sajtóper azon utiember ellen, aki hazugnak

minősítette. A főbíró már jelentette is, hogy az ügyvédje összegyűjti az adatokat és aztán beadja a sajtóper. Ha ez a per fölmentő ítélettel fog végződni, úgy a főbíró ellen megindul a fegyelmit megelőző vizsgálat.

A főispán választ úgy az interpelláló Széchenyi gróf, mint a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

A király Budapesten.

Beavatott forrásból jelentik, hogy a király május 8-án hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik. A király részben Budán, részben Gödöllőn fog lakni.

Nem emelik a képviselők fizetését.

Az az újabb mozgalom, mely a képviselők fizetésének fölemelésére irányul, kudarcot vallott. Megtört a miniszterelnök ellentállásán aki kijelentette, hogy a leghatározottabban ellenzi a képviselők fizetésének fölemelését.

A kormány a turini kiállításon.

Budapestről jelentik: A Turinban megnyitott nemzetközi iparkiállításra, amelyen Magyarország kiválóan van képviselve, a kereskedelmi miniszterium képviselőiben Stetina József államtitkár utazik e hónap végén Turinba. Kivüle a magyar királyi államvasutak képviselőiben Hegyeshalmi Lajos elnökhelyettes és Geduly Gyula igazgató utazik Turinba.

H I R E K.

— A király husvétja. A király Bécsből Wallseeba utazott, ahol a husvétii ünnepeket leánya és unokái körében tölti el. Wallseeből e hó 17-en este tér vissza Bécsbe.

A magyar nóta.

Egy haditengerész naplójából.

— A „Délsomogy” eredeti tarcája. —

Irtá: Horváth Rezső.

Kora reggel futott be a kikötőbe a „Babenberg.” Ködös, nehézlevegőjű hajnal volt s a levegő olyan hideg, hogy a hajót hirtelenében ellepték a sötét ruhás emberek akik örültek, hogy a sokáig elrakva tartott téli ruhához nem kellett hozzányulni.

Kelet felől lassan-lassan derengeni kezdett, s az ég pillanatról-pillanatra hasadozott meg mind jobban és jobban; a nap fényes orcája csak nagysokára lett látható, aninát a szürke, piszkos, mocskos hullámu sárga tengerből kiemelkedett. A ködöt nem bírta egyszerre kettévágni, fölolvasztani. Lassan haladt előre pályáján s e lassu haladásának megfelelően a sűrű köd is csak lassan-lassan oszlott el.

Fölemelkedtem kényelmetlen fekvőhelyemről, a kis kerek ablakhoz kusztam. A nap vakító fényü sugarai egy pillanatra ugyan az egész világot eltüntették előlem s csak aztán, amikor a szemem kiállotta az első találkozás veszélyességét, tudtam vé-

gignézni a nagy vizen!

Biz az sárga volt, nem hiába nevezték el Sárga-tengernek s szinte fáradtá lett az ember szeme, amikor kissé tovább nézgette ezt az egyhangu, bántó sárgás-szürkeséget, amelyen nyugvópontot csak egy-egy formátlan, esellen alakú dzsunka, vagy kisebbfajta bárka szolgáltattott, máskülönbön változatoság nélkül, egyhanguan nyult el a szemhátár legvégső pontjáiig, ahol vékony, hosszan végigvonuló sáv mutatta, hogy a szürkeszínű tenger összeért az azurszínű égbolttal.

A bord arrest cellájának, amelybe egy kisebbszerű engedetlenség miatt kerültem, épen erre az egyhangu világra nyílt az ablaka, tehát a hajó nyugoti oldalára, amely felől a város feküdt s a part, ezernyi érdekességével, furcsaságával, többet szemlélhettem volna.

Behallatszott hozzám az ébredő város zaja, a lakosság lármája, a koczik zörgése és a tenger is megélenkült egyszeribe. A város lakosai közül azok, akik a tengerre járnak ki csónakjaikkal s elébe mennek az érkező hajóknak, körülfgni kezdték a sötét-szürke szörnyet s élénk lármájuk, zsidongásuk bántóan hatott a két heti esendben

teljesen kipihent idegeimre. Bántott ez a profán, zagyalók nép lármája s szerettem volna magamat tultenni rajta, kiragadva a bántó környezetből.

Pedig érdekelt China. Távol nyugaton, amikor behajóztunk erre a kolosszusra s megtudtam, hogy utunk végcélja Shang-hai, vágyakozva gondoltam arra az ismeretlen, furcsa országra, amelynek gondolkodásmódját rokonnak hittem az enyémmel. Ő is elzárkózva élt sok évezredek óta, s nem érintkezett a mindent csak a saját hasznára fölhasználó európaival, s elvonultságában nagyon jól érezte magát. De egyszer jött az idegen világrész fia és el akarta venni hazáját. A mandulaszemű hősök elővettek régi fegyvereiket és megverték a betolakodót. Jól tették. Mi köze van a vásári lármának a vadon közepén élő remetéhez? Mi köze van Európának Chinához? Amde a sok lud legyőzte a „disznót.” China megdőlt és elvesztette régi hatalmát. Ledől a híres kínai fal...

Ezek cikáztak végig agyamon, amikor egy piciny csónak evezett el az ablakom alatt, ketten ültek benne, egy férfi meg egy nő. Ez a két ember volt az első kínai,

— **Husvétii istentiszteletek sorrendje.** Szombat d. u. 6 órakor feltámadási körmenet. Végzi: *Herger József* esp. pleb. segédlettel. Husvét napján 7. órakor ételszentelés. Fél 8 órakor csendes mise. Tartja: *P. Varga Vitusz*. 9 órakor ünnepi szentbeszéd. Tartja *P. Varga Vitusz*. Fél 10 órakor ünnepi nagymise, celebrálja *Herger József* esp. pleb. 11 órakor csendes mise. Mondja *P. Bozóky Szende*. Délután ünnepélyes vecsernye. Husvét másnapján a sorrend ugyanaz.

— **Kossuth Lajos Tivadar Budapestén.** *Kossuth Lajos Tivadar* f. hó 14-én délelőtt Budapestre érkezett, hogy a husvétii ünnepeket szokás szerint bátyánál *Kossuth Ferencnél* töltsse el. — A beteg pártvezér állapotában változás nincs. Bár az éjszakát nyugodtan tölti, fájdalmai nem csökkentek, minek következtében továbbra is a legnagyobb nyugalomra van szüksége.

— **Megyebizottsági tagválasztások.** A bíráló választmány üléséről irt hírünkben jeleztük, hogy Somogy megyében három helyen lesz megyebizottsági tagsági pótválasztás: Vésén, Bareson és Darányban. A választások május 29-én, 30-án vagy 31-én lesznek, aszerint, ahogy azt a választási elnökök megállapítják. Választási elnökök lesznek: Vésén *Németh Pál* esperes, Bareson *Huber Gyula* apátplebános, Darányban *Prinke Sándor* földbirtokos.

— **Színesházasság.** *Fehér Vilmos* színigazgató örök hűséget esküdött *Peéry Iusnak*, társulata primadonnájának.

— **Népmozgalmi adatok.** A közigazgatási bizottság szerdai ülésén érdekes kimutatást nyújtott be az alispán, vármegyénk népesedési mozgalmairól. E szerint Somogyban a múlt évben született 11378, meghalt 7401, ezek közül 7 éven aluli 3220. A szigetvári járásban volt a legkevesebb születés és pedig 965, meghalt 751.

— **Időszakos hitelesítés Szigetváron.** A közforgalomban levő mértékek és mérőeszközök hitelesítése Szigetváron f. é. május 11-től 17-ig fog eszközölni a kaposvári állami mértékhitelítő által. Ezen hitelesítésben mind azon felek tartoznak részt venni, akik a közforgalomban mértékeket és mérőeszközöket használnak, tekintet nél-

kül arra, hogy előzőleg jelentkeztek-e vagy sem. A hitelesítés következő sorrendben történik és pedig a Szigetváron lakó telekre nézve A-tól D betű valamelyikével kezdődik május 11-én egész nap, E—H betűig május 12-én egész nap, I—M betűig május 13-án egész nap, N—P betűig május 15-én egész nap, S—U betűig május 16-án egész nap, V—Z betűig május 17-én délelőtt. A mértékek és eszközöknek tisztáknak kell lenni, ellen esetben nem hitelesíttetnek, az összes mértékek és súlyok bemutatandók tekintet nélkül arra, hogy azok mennyi idő óta vannak használatban. A hitelesítés a vásártéren levő hordójelző hivatalban eszközöltetik. — Figyelmeztetjük a t. érdekelteket ezuton is, hogy a súlyos pénzbüntetés elkerülése végett pontosan legyenek eleget a fenti rendelkezésnek.

— **Mennyi adó folyt be?** A vármegye területén működő kir. adóhivatalok március havi adóbevételei:

a kaposvári adóhivatalba	14961.21 kor.
a szigetvári	28016.02
a csurgói	8240.26
a lengyeltóti	2314.27
a marcalii	4161.12
a nagyatádi	6811.41
az igali	2761.02
a tabi	3629.36

Összesen: 70894:70 kor.

Március hóban 16.590 koronával több adó folyt be, mint februárban. Hadmentességi díjból 480 korona folyt be. Hátralék 26.580 kor.

— **Tolvaj utitárs.** A közeli napokban *Kovács József* 57 éves (Somogytárnócahoz tartozó) Fáni-majori kanász egész délután a darányi Kugler-féle koresmában borozott több ottani és kastélyosdombói legény társaságában. Az öreg ugy 5 óra tájban hazafelé indult és kifizette tartozását. Az ittás állapotban levő embernek kísérelül ajálkolt *Nagy János* K.-dombói legény, ki a darányi erdőszéléig eliskísérte, ott azonban a berugott ember 17 koronát tartalmazó tárcájából a pénzt elvette s a tárcát eldobván a kifosztott embert otthagya. A pénzt pedig másnap és harmadnap Bareson és Szigetváron elmulatta. A jószívű kísérelő a büntető bíróság elé kerül.

— **Gazdák figyelmébe!** A *mozsgói országos vásárramely* kedden lesz, vészmentes és zár alatt nem álló területéről a szarvasmarhák felhajtható. — Továbbá a gyöngyösmelléki hetivására a sertések felhajtása megengedtetett.

— **A villamos bizottság** a jogász bizottsággal egyetértőleg a napokban tárgyalta le a villamos világításra vonatkozó bérleti szerződést. S annak azon pontjait, melyek vagy nem elég világosak voltak, vagy a község érdekét teljesen nem elégítették ki, erre nézve megtette javaslatát — s ezen javaslathoz képest elkészítendő szerződés tervezet az elektromos mű építésére vonatkozó szerződés tervezettel szakértő véleménye elé kerül s csak ez után jut majd a képviselő testület elé.

— **Tűz.** A héten történt Bécz községben, hogy *Turbéki József* ottani lakos szalmakazlat állítólag 8 éves kis leánykaja felgyújtotta. Szerencsére a tűz towaterjedését a lakósságnak sikerült meggátolni.

— **Tömeges lopás a vásárban.** A folyó hó 10-én megtartott szuloki vásár alkalmával amint a csendőrök *Merca István* községi elöljáró háza előtt elhaladtak, az udvarba betekintvén az udvarban egy nagy battyut láttak. — A cirkáló járőrnek feltűnt, hogy a ház előtt már jó ideje áldogál *Máté János* magyarladi lakos ismert vásári tolvaj, kit igazolásra szólítottak fel s a battyut felnyitván, bene 2 férfi kabát, 4 nadrág 1 mellény 6 fejkendő 1 pár fűzős cipő és párna huzat s többféle lopott tárgyat találtak. A vizsgálat során kiderült, hogy a ruhák *Blüch Jakab* baresi és *Fischer Jakab* babócsai szabóktól valók. A cipő pedig *Balogh József* baresi cipésztől, a fejkendő *Stellner Samu* tól, a gyolcsáruk pedig *Piosztek János* baresi és *Vangel Károly* szigetvári gyolcsárosoktól lopattak el. Máténak bizonyára több társa lehetett a lopásnál, de egyelőre csak őt és nejét tartóztatták le a csendőrök.

A fővárosnak egyik legfontosabb egészségügyi intézménye, dr. Batizfalvy István Zoltán egt. tanár Pestvármegyei t. főorvosának, az operatív és műfogászat specialistájának fogorvosi intézete (Károly-körút 8). A főváros ezen joggal egyedülinek mondható ilyen intézményének, melyet a nagyméltóságú v. k. miniszterium is elismerőlevéllel tüntetett ki, melyben

akiket életemben láttam. Arcukból semmit sem tudtam kiolvasni. Semmitmondó kifejezéssel, bár félig-meddig csodálkozóan nézgették a hadihajót s valamit beszéltek is hazájuk nyelvén s aztán gyorsan visszaveztek.

Megrázkódott a testem, amikor a két ember eltűnt szemem elől. Összerándultam és a szívembe belekapott valami nevetlen, valami megnevezhetetlen fájdalom s nem tehettem róla: hogy kicsordultak a könnyeim. A haza és a szabadság utáni vágyakozás hirtelen urrá lett gondolataim között és én zokogtam mint egy gyermek...

Irgyem néztem az eltűnt két chinai után, vajon láthatnám-e még a boldog embereket, akik szegények, de boldogok, mert szabadok. De már eltűntek az orrtőke mögött, s csak keskeny sáv jelezte a vizen, hogy arra jármű haladt.

Végigrajzolt szívemben e pillanatok hatása után sok ifjúkori emlék. Szinte kísértett valamenyi. Az elhagyott szülői ház a Mecsek

aljánál, amelyből kimozdultam, hogy világot lássak, hogy a természet által alkotott remekműveket megnézhessem. A szülővárosnak minden zuga előttem vonult el, s én kinlódva gondoltam haza...

Haza, ahol e pillanatban talán ünnepelőbe öltözött boldog emberek járnak-kelnek, s hallgatják a legények elejének vig, andalító dalát.

Haza, ahol a végtelen, hullámos, kalásztengeren rónán enyelegve szállong a szellő s halkan suttoztatja azt...

Haza, ahol minden magyar... még a madár is... és itt minden, minden idegen.

E nagy gépkolosszuson nincsen semmi, ami elhagyott hazámra emlékeztetne, ami az otthoniakra terelné gondolataimat. Ami megvigasztalhatott volna néha, amikor halálra fáradtan, a nehéz szolgálat után, végignyultam a korridor deszkapadlóján... Ami az otthonra emlékeztetett volna...

Semmisem volt ilyesmi a hajón, még csak egy magyar matróz sem, akivel néha-

néha hazám édes nyelvén egy-egy szót vált-hattam volna, akivel elsírhattam volna, amikor megfacsarta szívemet a bánatos honvágy...

Magam voltam csak ungarese.

És épen ezért markolt bele a szívembe hirtelen vad erővel az a hang, amelyet a szárazföld felől hozott felém az alig lengedező tengeri szellő...

Valaki — aki nem lehetett más mint honfitárs, mint jóbarát, ölelni-csókolni való magyar ember, legyen bár akárki, akármi — egy bánatos magyar dalt énekelt:

Elmegyek a templom mellett,
Jaj, de szépen énekelnek,
Valamikor, réges-régen,
Nagyon régen,
Nekem is volt reménységem...

Egy pillanatra megcsuklottam s aztán egyszerre... elsötétült minden előttem, előtörtek a könnyek, sósabbak, mint a tenger vize, és sirtam, zokogtam, — fájdalmasan, göresösen...

évtizedeken keresztül száz és százezer fogbetegség kezeltetett, csakis e célra átalakított helyiségei a közegészségügy és operatív kívánalmaknak megfelelően a legmodernebbül vannak berendezve. Évek óta jól begyakorolt műtői az igazató személyes közreműködésével egész nap reggel 8-tól este 7-ig nyújtanak biztos és a legújabb villany átszűrődtetési módszer alkalmazásával teljesen fájdalomtalan segínyt a fogfájás kinos betegsége által gyötörtéknek. Foghúzások altatásban is. Az intézet laboratóriummal és technikai műhellyel van összekötve, hol a legjobb rendszerű műfogpótlások készülnek, melyek a valódiaktól meg nem különböztethetők és ugy beszédre, mint rágásra teljesen alkalmasak és minden kellemetlenség nélküli helyzetnek be. Mérsékelt árak teljes jótállás mellett. Levelekre az intézet kézzséggel válaszol. Vidékiek fél nap alatt megkapják műfogaikat.

Utcaöntözés.

A tavaszi napsugár meg a fujdogáló szél hamarosan életre hívják Szigetvár jól ismert s nagyon kellemetlen vendégét a port. Talán nem kell bizonyítgatni, hogy milyen köztisztasági és közegészségi hátrányai vannak a poros utcának, térnek s hogy így mekkora kulturérdek a porképződés megakadályozása s amár támadt por megköttése. Abban a feltevésben tehát hogy a port mindenki ellenségnek tekinti, amelynek legyőzése közérdek, beszéljünk a mi viszonyaink közt a por eltávolítására vagy csökkentésére egyedül rendelkezésre álló eszköztől: az utcaöntözésről.

Első tekintetre szembe tűnik, hogy a por elleni küzdelemben hatalmas erősségünk van a vízvezetékben, nagyon természetes tehát, hogy az utcaöntözést a vízvezetékkel kell kapcsolatba hozni.

Vízvezetékkel ellátott helyeken az utcaöntözést a tüzesapokra alkalmazott tömlők segítségével végzik (Budapest), de sokhelyütt öntöző kocsival történik, melyet szintén a vízvezetékéből szerzett vízzel töltenek meg (Pécs). Az öntözés előbbi módja sok vízpazarlással s kellemetlenséggel jár s nálunk való alkalmazása azért sem célravezető, mert még elsőrendű utcáinkban sincs végig csőhálózat. A tömlő használatával járó nagy vízpazarlás s az általános vízvezeték hiánya nálunk az öntöző kocsival való kapcsolást javasolják,

A kocsikkal való öntözést aztán lehetne vagy vállalkozóval végeztetni vagy pedig a *„tűzoltóság“* bevonásával megcsinálni, a melynek lajtjai öntözővel felszerelhetők volnának, a lőtartásra szükséges költséget pedig a község által csak a közelmúltban az éjjeli őrséghez szolgáltatandó előfogatok díjazására engedélyezett összeg s az öntözés céljaira szedendő nagyon szerény pótladó fedezné, mert természetesen arról beszélni sem lehet, hogy az utcaöntözés költségei sokáig még az egyes utcák érdekelttségét terheljék, mert az öntözés, a portalanítás nem csak egyes utcák érdeke.

Lényeges kérdés az utcaöntözésnél az hogy mely utcák kerüljenek locsolás alá. Kívánatos az volna, hogy minden utcát öntözzenek, mivel azonban vannak utcáink, amelyekben a porképződés csekély, költségkímélésből az öntözésbe azok volnának bevonandók, melyek főforgalmu utak s főleg sok kocsijárasnak vannak kitéve különösen, ha még vízvezetékük is van. Öntözendő tehát legalább is a várost átszelő országut egész hosszában, a Rákóczi utca, a Hosszu utca,

a teher forgalom lebonyolítására rendelt s a vásártéren áthúzódó ország ut a vasuti állomásig, a Vár utca. Ha ennél többet lehet öntözni, annál jobb, de az elsorolt utvonalak locsolását a köztisztaság s a közegészség elengedhetetlenül megköveteli. Nagy hájlára köteleznék a közönséget az elüljáróság, ha az utcaöntözést a közérdeknek megfelelőleg rendezné, s szívből örülnék, ha igénytelen soraink ezen kérdés korszerű megoldását elősegítenék.

A Moljen.

— *Chinai legenda.* —

Ezt a szép legendát chinai népénekek a pestises városok piacán és utcáin énekelik vagy prózában mesélik.

Ha vér hull a földre, keresztül égeti azt és beleeszi magát a mélyébe, ahol minden csöppből mérge, bosszút lihegő, rettenetes kígyó lesz.

Ez Hunsai, a halál kígyója.

A földkéreg alatt mélyen elrejtve egész vértenger háborog. Míriádni Hunsai, a kígyó ott, akiket csak Buddha haragja tud napvilágra csalogatni...

A mérge kígyócskák a repedéseken és nyílásokon át a föld színére kuszának és marásukkal megszövik az embereket.

Buddha igazságos szavára visszatérnek sötét berkeikbe és ott várnak, míg csak a Hatalmas bosszujának nem üt újra az órája.

És akkor elkezdődik a rettenetes, határtalan harag munkája.

Nagy magasságából letekintett a földre Buddha és mély komorság fogta el őt, a Leghatalmasabbat, amint meglátta az emberek kemény tülekedését.

Buddha éles szeme egy távoli tengeröbölre esett. Fehértarajos hullámok borították a tengert.

Buddha látta az uszó, hullámokkal küzdő ifjút, aki hatalmas erővel igyekezett előre, szemeit merően a partra szögezve.

Karsu leány állott ott, nekitámaszkodva a sziklás partnak és kiáltotta:

— Oh Li!

Az ifju elérte a partot, megfogta a leány kezét és nehéz lihegéssel szólt:

— Én gyönyörűségem, drágaságom: te édes leány, te vagy az én napom, amely szemidből sugárik felém! Ha ez a nap rám ragyog, nem csak ezzel a tengerrel birkózom meg, de az egész világgal is te érted!

A leány ajkai hangos nevetésre nyíltak, mint ahogy a csillogó sirály kiált, ha délidőben véglegbe az álmosan szunyadó viztükre felett, aztán hallgatott. És ebben a hallgatásban csalogató hívás és hamis ígért volt.

— Leány! mondotta Li — ha a hegyek biborba és a tenger lángoló aranyba öltözik... Én nem tudom, mi a neved, de te vagy a — szerelem! Foggad el egy szegény halász ajándékát.

Kivett feszesre kötött hajsimbokjából egy drágagyöngyöt, odaadta a leánynak és bevetette magát a tengerbe, hogy erőteljes karsapásokkal csakhamar eltűnjék a vörvö-

rös ködben. Amint keresztülszelte a habtaraju hullámokat, Li mégegyszer visszapillantott. És ekkor utoljára kiáltott fel szomorúan, kétségbeesetten. Mielőtt a tenger elnyelte volna, a messze távolban ott látta a parton állni a leányt, a mint fejt egy fiatal katonára vállán nyugtatja.

Buddhát erre féktelen düh fogta el és mérgesen dobogott lábával.

Hangos mennydörgés keletkezett és a föld megrázkodott. A leány megijedt és elrejtette a gyöngyöt. Ebben a pillanatban a vad Hunsai is beléje kuszott és elrejtőzött.

— Menj és öld meg az embereket! — sugta neki Buddha és elfordult.

A kígyó megmarta a leányt.

Három nap múlva meghalt a leány. Megölte Moljen, a fekete betegség. Ebben a betegségben halt meg az egész város és Peking egész lakosságának a fele.

Ettől az időtől kezdve Hunsai ott van elrejtőzve az emberekben, de senki sem látja... Csak ha a földön egy nagy hazugság vagy egy nagy igazságtalanság történik, akkor sugja Buddha! „Menj és ölj!“

Erre Moljen végigvonul az országon és gyilkolja az embereket...

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlöttéket nem vállal felelősséget a szerkesztő

Nyilt levél!

Tek. Szerkesztő ur.

Tisztelettel kérem sziveskedjék b. lapjában ezen leveletem közzé tenni.

Nem tudom elmulasztani hogyha már Hegyessy János főszolgabíró úr barátai írják, hogy „Ártatlanul meghurcolt Főszolgabíró“, amely folyó év március 19-én a „Szigetvár és Vidéke“ hetilapban jelent meg. Részemről igen el hiszem hogy nem ártatlan, mert ha egy nyomorék *sánta fiú* mint a jelen sorok írója voltam, megtudott vagdaloit, igen nem is csodálkozom ha egy másik ép fiún basáskodásait negykorolta volna.

Most hogy a levelem érhetőbb legyen tehát térjünk a szóra. 1898. évben egy szép tavaszi délutánon vasárnap nap volt, a Vasuti utcán fel egy nagy tömeg nép kiabálva futott a vár utca felé egy nyulat hajtva én pedig ki a Vagner Testvéreknél mint cipész tanonc voltam alkalmazva, hogy szavaimat össze ne keverjem, a Vár utcán a Salamon fele gyógyszerész sarkáig érve a nyul nekem futott, a Salamon gyógyszerész kuttyja hűségesen szeretett, velem jött és elkapta a nyulat a nélkül hogy én hozzá nyultam volna. és megfojtotta. Én igen örültem a szerencsének, a nyulat haza vittem a lakásomra.

Egy félóra múlva megjelent a Főbíró huszárja egy veresgöndör haju ember (nem tudom most az van-e?) és követelve a nyulat tőlem, azt mondta hogy a Főbíró területéről kerülhetett ide. Én még talán oda is adtam volna mint tudatlan fiú, mikor egy Főbíróról van szó.

De alig kis idő múlva egy tanítósegédem, közbe szólt — hogy ha a Főbíró úr nyulat akar enni, akkor fogjon.

Ezzel a huszár mérgesen eltávozott és

ez így maradt őszig. Ősszel egy szigetvári vásár alkalmával a vásárról haza jövet kis kocsin a sátorfát huztam és éppen az Egyet utcaáka akartam befordulni, amikor oda ért a Főbíró ur említett huszárjával együtt s rám kiált: — *Te kölk nem tudod, hogy ezen nem szabad járni, (hát merre mentem volna jobb uton,) és egy hatalmasat rám csapott a bakonlító főbíró, én mindjárt tisztába voltam, hogy ez a nyulért van, és sirva mentem hazafele, huzva a sátorfát.*

Még sokkal többet tudnék írni a Főbíró ur viselkedéséről a múlt választáskor, csak hogy kevés időm van az írásra, egy ideig most elég lesz, és ha a Főbíró ur talán megfélemlített, azért írom hogy emlékezzen a multra is egy kicsit és sokkal jobban tenné ha elhagyná régi szokásait, mert a verekedés nem válik az ember becsületére.

Kelt Drávatamási, 1911. április 13-án.

Racsó István
cipész m.

Nyilatkozat.

Olvastam a „Délsomogy“-ban hogy **Hegyessy János** szigetvári főszolgabíró ur, **Faragó Károly** helybeli szabómester tanoncát ostorral megverte. De olvastam a „Szigetvár és vidéké“-ben azt is, hogy a főbíró ur ezt letagadta.

Mínthogy én is egyik áldozata voltam az ő brutalitásának, a jelen alkalommal, nem mulaszthatom el, hogy el ne mondjam, miként bánt el ő én velem.

Ugyanis 1902 június 13-án több tanoncgerek társammal a becefai erdőben voltam, amidőn is társaim egyike flóbert puskával madarakra lödözött.

Ekkor történt, hogy **Hegyessy huszárjával** egy bokorból előlépve, társamnak flóbertjét elvette és ezt puskatussal agybafebe verték, amit én látva, ijedtem menekültem, de alig tettem 15—20 lépést — visszatekintve láttam, hogy a főbíró saját vadászfegyverével engem célbavett. Én ijedtemben félreugrottam, de e pillanatban a főbíró fegyvere eldördülvén, arcomon, karomon és hátamon találva, vértől elborítva térdre rogytam.

A szenvedett sérülések következtében hónapokig szenvedtem — sőt a dr. **Raksányi** kórházi főorvos által testemből el nem távolíthatott, illetve ki nem szedett sérteket még máig is érzem — és a főbíró ember-választását soha elfelejteni nem tudom!

Mindezek miatt azon meggyőződésnek adok kifejezést, hogy *nem hiszem el miként a főbíró nem korbácsolt volna, mert ez az ember, ki embertársára lönni merészkedik, annak lelkiismerete mennyivel inkább felveszi egy kis fiúnak megostorozását?*

Ezen fentirt és velem történt esemény után a főbíró eljárását a nagyközönség megítélésére bízom.

Drávatamási, 1911. ápril 11.

Lein Zsigmond.

Közgazdaság.

□ **A vetések állása.** A földművelésügyi minisztérium a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján kiadta hivatalos jelentését a vetések állásáról és a mezőgazdasági helyzetről. A minisztérium jelentése

megnyugtathatja azokat, akik az óriási terjedelmű fagy- és egérkárokról terjesztett híreket elhitték. A jelentés szerint a hótakaró egyrésztben megvédte a tavaszi vetéseket az éjjeli fagyoktól és a lerágott vetések is újból kihajtottak. Kiszántásra csak nagyon kevés helyen lesz szükség.

Szerkesztői üzenetek.

G. J. Szt. László. A küldöttet köszönettel vettük, de már megvolt. Tiedet eltettük. A budapesti megrendelésre vonatkozólag irtam nekik Üdvözöllek.

Ipsilon. Bevalljuk, hogy többre becsültük őket, mint a mennyit érnek. Most látjuk, hogy az erkölcsi érzület teljesen hiányzik belőlük. Ezek után mi sem válogatunk a fegyverekben. Az akna különben nem sült el. Az igazgató sokkal tapintatosabb semhogy magánügyekbe avatkoznék, másrészt a *besugdosokat* tudja értékelni s a felől is tisztában van, hogy kitől kell az intézet érdekeit féltetni és óvni.

L. Zs. Drávatamási. Mindkettő címe méltóságos. Többeknek jövő számunkban válaszolunk.

224 szám.

1911 végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbíróságnak 1910 évi Sp I. 2257/3 számú végzése következtében dr. Szily Ádám ügyvéd által képviselt Pannónia magy. Irodalmi intézet javára 100 K 80 f. s jár erejéig 1911 évi február hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok u. m. 2 ló és 1 kocsni nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbíróság 1910. évi V 33/5 számú végzése folytán 100 K 80 f. tőkekövetelés ennek 1908 évi május hó 1 napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 66 K 74 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig **Baracson alperes lakásán** Országot utca 171 sz. alatt leendő megtartására **1911 évi ápril hó 26-ik napjának d. e. 11¹/₂ órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Szigetvár 1911. évi ápril 7 napján.

Klie János
kir. bir. végrehajtó.

Gabona-piacz.

Fuchs. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1911. április 13-án.

Buza	—	K 11,—	11.10
Rozs	—	8.—	—
Árpa	—	7.—	—
Zab	—	9.—	—
Tengeri	—	7.—	—
Bakköny	—	10.—	—
Bab	—	9.—	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

		Mai árák.
Buza októberre	—	10.94
Buza áprilásra	—	12.24
Rozs októberre	—	8.34
Rozs áprilásra	—	8.74
Zab	—	8.95
Tengeri májusra	—	5.78

„M-i-i-17“ — Papa megengedte! Hisz valódi **JACOBI**-féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi!

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RESERVE

Hirdetés.

A hobili ref. egyház

temploma és tornyának renoválási munkájára az árlejtés folyó évi április hó 29-án délután fog megtartatni.

A felülvizsgált költségvetés a ref. lelkészi hivatalnál megtekinthető.

Hobol 1911. ápril 13.

Fejérváry Gyula
ref. lelkész.

Üzlet - megnyitás.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy Szigetváron Kossuth Lajos-téren I. szám alatt

Hentes üzletet

nyitottam, melyben mindig a legfinomabb izlésnek is megfelelő friss sertéshúst, zsírt, szalonát, sonkát s egyéb töltelékkel s felvágottakat tartok. Gyors és pontos kiszolgálás.

A t. közönség pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Szakács József
hentesmester.

KÓRÓSI L.

uri- és női cipész

Szigetvár, Rákóczi-utca 3. szám.

Készít mindennemű és legújabb divatu uri-, női és gyermek cipőket, csizmákat, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, jutányos árban, gyorsan és pontosan. Javítások elfogadtatnak. Levelező-lap általi meghívásra vidékre is elmegyek.

UNION HORLOGÈRE

NEMZETKÖZI
ÓRAGYÁRTÁSI
TÁRSASÁG

BIEL
GLASHÜTTEYS

Legjobb szerkezetű zsebóráinak egyedüli elárusítóhelye
Szigetváron Bárvárth Károly órásnál.

GENÈVE

HIRDETÉSEKET

jutányos árért vesz fel

— a kiadóhivatal. —

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy az **1831-ben alakult és 392 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező** cs. kir. szab.

Triesti általános biztosító társulat

(ASSICURAZIONI GENERALI),

valamint a

Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság

(alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona)

és az

Első o. általános baleset ellen biztosító társaság

(alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül)

főügynökségét átvettük. Ennélfogva tisztelettel kérjük, hogy az előforduló mindennemű tűzbiztosítási bevallásokat épületek, butorok, takarmány- és aratási készletekre, valamint egyéb ingóságokra nekünk beküldeni sziveskedjék. Elfogadunk továbbá közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat, minden módozat szerint, ugyszintén betörésselopás elleni, valamint jég-, baleset-, szavatosági- és állatbiztosítási ajánlatokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett.

Becsés feladványait és pártfogását kérve és várva vagyunk kiváló tesztelettel

Néptakarékpénztár r. t.

Szigetvárott.